

		Foretaksnivå			Prosedyre
Aseptisk teknikk					Side 1 av 3
Dokumentplassering: I.6.2.6.2.1.7-2		Godkjent dato: 14.06.2023	Revideres innen: 14.06.2025	Sist endret: 26.02.2024	Revisjon: 2.01

Foretaksnivå/Virksomhetsstyring/Kvalitet og pasientsikkerhet/Smittevern/Infeksjonskontrollprogram
 ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: []

HENSIKT

Prosedyren skal sikre at helsepersonell er i stand til å utføre aseptiske prosedyrer korrekt, med det mål å forebygge kryss-smitte og endogen smitte.

MÅLGRUPPE

Gjelder alt helsepersonell som utfører prosedyrer der det er påkrevd å bruke aseptisk teknikk

Ansvar

Enhver linjeleder har ansvar for å informere sine ansatte om retningslinjen, og alle ansatte har ansvar for å følge den.

Generell informasjon

Aseptisk teknikk er en arbeidsmetode som har som formål å holde mikrobiell kontaminering på levende vev og medisinsk utstyr på et minimum. Det brukes sterilt utstyr og steriliteten opprettholdes frem til prosedyren er avsluttet. Man kan arbeide aseptisk ved bruk av non-touch teknikk («ikke ta på»). Da utføres aseptiske prosedyrer uten å bruke sterile hansker.

Når sterile hansker benyttes, tas de på uten å bli kontaminert

FREM GANGSMÅTE

Håndtering av utstyr ved en aseptisk prosedyre

- Utfør håndhygiene
- Finn frem korrekt utstyr
- Sjekk utløpsdato
- Undersøk om emballasjen er hel, og undersøk det sterile utstyret som skal pakkes opp
- Kast sterilt utstyr dersom emballasje er skadet, utgått på dato eller urent
- Desinfisere arbeidsflate/arbeidsbord. Ikke fortsett arbeidet før overflaten er tørr
- Utfør håndhygiene
- Pakk ut f.eks. sterilt skiftesett eller annet sterilt underlag og utstyr.
- For å sikre at utstyret er sterilt inntil det skal benyttes, skal det pakkes opp så nært som mulig det tidspunktet det skal benyttes
- Riv de to delene forsiktig fra hverandre
- Arbeid med rolige bevegelser
- Slipp innholdet rolig ned på det sterile underlaget
- Unngå å åpne emballasje over det sterile feltet
- Utpakking av sterilt utstyr skal skje jamfør merking på emballasjen, følg pil eller symbol som er anvist på pakken

Utarbeidet av: Smittevernheten	Fagansvarlig: Smittevernoverlegen	Verifisert av: []	Godkjent av: Mikkel Høiberg	Dok.nr: D53034
--	---	----------------------	---------------------------------------	--------------------------

HVORDAN TA PÅ STERILE HANSKER

Utfør håndhygiene

Sjekk hanskepakken for skader. Plasser den sterile forpakningen på et rent og tørt underlag

Åpne opp pakken uten å berøre papirets innside. Brett kanten mot bunnen slik at den holder seg åpen

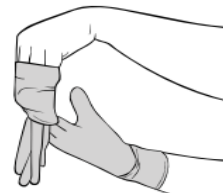
Grip innsiden av mansjetten på en hanske med tommel og pekefinger på motsatt hånd

La hånden gli inn i hansken mens mansjetten forblir brettet

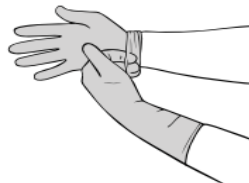
Ta opp andre hanske ved å gripe under mansjetten med den behanskede hånden

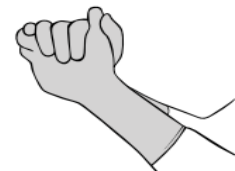
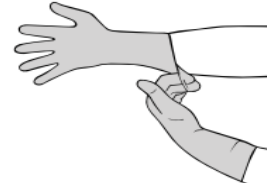
Ta på den andre hansken. Unngå at utsiden av hanskene berører bar hud

Behold grepet på yterside av hansken og dra mansjetten opp

Dra opp mansjetten på første hanske ved forsiktig å føre fingrene på motsatt hånd inn i mansjettfolden før mansjetten rettes ut

For å opprettholde aseptikk må hanskene kun berøre sterilt utstyr eller nylig desinfisert hud

Desinfeksjon av hud og slimhinner

Aseptisk teknikk vil ved flere situasjoner kreve korrekt desinfeksjon av hud og slimhinner. Hensikten med desinfeksjon er å drepe mikroorganismer på hud og slimhinner, for å hindre at disse ikke føres inn i kroppen og medfører fare for infeksjon (endogensmitte). Huden desinfiseres med klorhexidinsprit 5 mg/ml. Flasken er holdbar en måned etter den er åpnet og flasken skal merkes med anbruddsdato. Slimhinner desinfiseres med klorhexidin 0,5-1mg/ml i vandig oppløsning. Flasken er holdbar en uke etter den er åpnet og flasken skal merkes med anbruddsdato.

Bruk av munnbind, plastforkle eller ren stellefrakk?

Hensikten ved bruk av munnbind og ev. ren stellefrakk eller plastforkle er å forhindre smitte fra personal til pasient under aseptiske prosedyrer. Skal benyttes ved sterile prosedyrer, ved punksjoner og ved stell av sår.

 SØRLANDET SYKEHUS		Aseptisk teknikk			Side: 3 Av: 3
Dokument-id: I.6.2.6.2.1.7-2	Utarbeidet av: Smittevernenheten	Fagansvarlig: Smitteverneverlegen	Godkjent dato: 14.06.2023	Godkjent av: Mikkel Høiberg	Revisjon: 2.01

Foretaksnivå/Virksomhetsstyring/Kvalitet og pasientsikkerhet/Smittevern/Infeksjonskontrollprogram

Eksempel på prosedyrer der aseptisk teknikk skal benyttes (listen er ikke uttømmende):

- Innleggelse av permanent blærekateter
- Steril intermitterende urinkateter
- Innleggelse, til- og frakobling av perifere venekanyler
- Håndtering av sentrale venekanyler
- Til- og frakobling av hemodialysekateter
- Stell av sår
- Tilberedning og administrering av legemidler til intravenøs bruk
- Stell av dialysekateter
- Suging av nedre luftveier
- Skylling av intraabdominal abscess

Video «Forberedelse til en aseptisk prosedyre» lengde 03:19

[Aseptisk teknikk - video](#)

Referanser

[I.6.2.6-1 Policydokument smittevern SSHF](#)

[I.6.2.6.2.1.1-3 Basale smittevernrutiner plakat](#)

[I.6.2.6.2.1.2-1 Håndhygiene](#)

[I.6.2.6.2.4.1-1 Luftveisinfeksjoner - forebygging av](#)

[I.6.2.6.2.4.2-1 Urinveisinfeksjoner \(forebygging av\) og bruk av katetre](#)

[I.6.2.6.2.4.3-1 Postoperative sårinfeksjoner - forebygging](#)

[I.6.2.6.2.4.4-1 Intravaskulære kateterassosierte infeksjoner, forebygging](#)

Eksterne referanser

[NIFS retningslinjer for generell sårbehandling](#)

Akselsen og Elstrøm (red) 2012: Smittevern i helsetjenesten. 2. utgave, Gyldendal

Folkhelseinstituttet (2017) [Håndhygieneveilederen](#)

Huys J.(2014). Rengjøring,desinfeksjon og sterilisering av medisinsk utstyr. Norsk forening for Sterilforsyning.

FHI: [Basale smittevernrutiner](#)